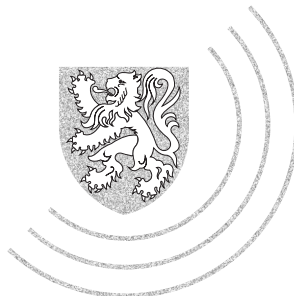

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

14 oktober 2003

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie
en de regering van het koninkrijk Thailand inzake de wederzijdse bevordering
en bescherming van investeringen, en de bijlage bij artikel 2 (1) (a),
ondertekend in Brussel op 12 juni 2002**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE BESPREKING

I.1. Betekenis van de overeenkomst

Doel en opzet van de overeenkomst

In het algemeen staat de Vlaamse regering positief ten opzichte van het sluiten van internationale investeringsakkoorden, die van belang zijn voor Vlaamse investeerders in het buitenland. Alhoewel buitenlandse investeringen reeds worden beschermd door nationale wetgevingen, biedt een bilateraal verdrag bijkomende waarborgen wegens de voorrang van het internationaal recht op het interne recht van een staat.

De doelstelling van een dergelijke overeenkomst is, naast het aanmoedigen van investeringen, het bieden van een garantie voor een maximale bescherming aan de investeerder, zoals de waarborgen voor een billijke en rechtvaardige behandeling van de investering, de clause van de meest begunstigde natie om discriminatie te voorkomen, een vergoedingsplicht bij onteigenende maatregelen en de vrije overmaking van inkomsten. Bovendien creëert zulke overeenkomst een eigen juridisch kader waarin investeringsgeschillen kunnen geregeld worden en waarbij de investeerder een beroep kan doen op internationale arbitrage.

De overeenkomst vormt een gemengd verdrag

Dergelijke internationale overeenkomsten ten gunste van investeringen in het buitenland zijn verdragen in de zin van het volkenrecht of internationaal publiek recht. Het zijn juridisch bindende en afdwingbare akten onderschreven door volkenrechtelijke rechtspersonen, in casu drie onafhankelijke en soevereine staten en drie deelstaten met een grondwettelijk toegekende bevoegdheid om verdragen te sluiten. Die akten vormen de rechtsgrond voor rechten en verplichtingen in hoofde van die zes overheden en rechtstreeks in hoofde van investeerders op elkaars grondgebied. Overeenkomstig artikel 167 van de Grondwet, worden alle verdragen gesloten door de daartoe bevoegde regeringen en aan hun parlementen ter instemming voorgelegd, vooraleer ze uitwerking kunnen hebben.

Het zgn. "gemengde" karakter van de BLEU-overeenkomsten inzake investeringen werd op 4 mei 1994 vastgelegd in de Werkgroep "gemengde verdragen" (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB). De ICBB heeft die beslissing op 31 mei 1994 bekrachtigd. Zowel de gewesten als de federale overheid worden namelijk in principe bevoegd geacht. Dergelijke overeenkomsten worden gemengde verdragen genoemd wegens de gezamenlijke bevoegdheidsuitoefening op het federale en het gefederaliseerde niveau.

De gewesten zijn immers bevoegd voor het economisch beleid, alsook voor het afzet- en uitvoerbeleid, overeenkomstig artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1° en 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI), zoals gewijzigd. De federale overheid blijft bevoegd inzake de verzekering van invoer-, uitvoer- en investeringsrisico's (art. 6, § 1, VI, eerste lid, 3°, BWHI), het handelsrecht, het vennootschapsrecht en de regelgeving voor de vestiging van bedrijven met uitzondering van die in de toeristische sector (art. 6, § 1, VI, vijfde lid, 5° en 6°, BWHI).

Daarom bepaalt het eerste artikel van het bijgevoegde ontwerp van decreet dat het een gewest-aangelegenheid betreft. Het tweede en laatste artikel houdt in dat het Vlaams Parlement zijn goedkeuring verleent aan de voorliggende overeenkomst, zodat ze in werking kan treden na de instemming van al de betrokken parlementen en na de ratificatie door de federale overheid en door het partnerland.

I.2. Schets van het partnerland

Politieke gegevens

Thailand is een constitutionele monarchie. Koning Bhumibol, die in 1946 staatshoofd werd, is de langst regerende monarch ter wereld. De Nationale Assemblee bestaat uit het Lagerhuis (500 leden waarvan 400 rechtstreeks verkozen en 100 aangeduid op basis van de resultaten van de partijen) en de Senaat (260 benoemde leden die geen lid van een partij zijn). Het land is ingedeeld in 73 provincies.

De grondwetswijziging in 1997 moest, na de Aziatische economische crisis, de transparantie van het bestuur vergroten. Nieuwe verkiezingsregels werden van kracht en er werd een Nationale Commissie voor Corruptiebestrijding ingesteld.

Op 6 januari 2001 vonden parlementsverkiezingen plaats. De Thai Rak Thai-partij (Thais houden van Thais) van miljardair Thaksin Shinawatra behaalde 257 van de 500 zetels. De Democratische Partij van premier Chuan Leekpai kreeg de rekening gepresenteerd voor het langzame economische herstel na de crisis van 1997-1998. De Kiesraad startte een onderzoek naar fraude bij die verkiezingen. Tientallen kandidaten werden verdacht van het kopen van stemmen en bedrog.

Economische en sociale gegevens

In het begin van de jaren negentig was er een economische boom door de gunstige resultaten in de bouwsector en de op de export georiënteerde economie. Thailand was de op vier na grootste exporteur van agrarische producten (rijst, tapioca, rubber en rietsuiker). De economische ontwikkeling werd bevorderd door decentralisatie, liberalisering, hervorming van financiën en belastingen en uitbreiding van het productieaanbod. Ook het toerisme is een belangrijke bron van inkomsten.

Na de financiële crisis van 1997-'98 op de Aziatische markten verliep het economisch herstel in Thailand zeer moeizaam. Een sterke Amerikaanse vraag heeft veel bedrijven boven water gehouden omdat ze daardoor geld hadden voor hun werkkapitaal en hun investeringen. Sedert het vierde kwartaal van 2000 vertraagde de export naar de Verenigde Staten gevoelig. Niemand voorspelt een nieuwe financiële crisis maar de vertraging van de export komt wel op een moeilijk moment. Ze valt immers samen met een periode van een zwakke binnenlandse vraag in Azië omdat de banken opgezadeld zitten met niet-invorderbare leningen en niet meer willen lenen aan lokale bedrijven.

In 2002 groeide de economie met 5,2 %, het beste resultaat sinds de devaluatie van de baht in juni 1997. In Zuid-Oost-Azië deed enkel Viëtnam nog beter. De voorbije maanden leed de economie onder de gevolgen van de SARS-epidemie.

Voorop het platteland laat de gezondheidszorg veel te wensen over. Naar schatting anderhalf miljoen mensen zijn besmet met het HIV-virus dat AIDS veroorzaakt en bij 100.000 mensen is al AIDS geconstateerd. AIDS is de voornaamste doodsoorzaak in Thailand.

Thailand bekleedt de 70ste plaats op de *Human Development Index* 2002 van de Verenigde Naties.

Mensenrechten

Amnesty International maakt in zijn rapport over 2002 melding van 5 executies terwijl minstens 17 mensen ter dood veroordeeld werden. Het totaal aantal ter dood veroordeelden liep zo op tot meer dan 600. De toestand in de gevangenissen is vaak onmenselijk, ook door de overbevolking, en de gevangenen worden slecht behandeld. Er werden wel stappen ondernomen om het gevangenisstelsel te hervormen.

Amnesty maakt ook melding van problemen voor journalisten en voortdurende discussies over landrechten. Bergstammen, die niet de volledige Thaise nationaliteit bezitten, hebben slechts beperkte rechten op het vlak van grondbezit, gezondheidszorg en onderwijs.

Meer dan 130.000 vluchtelingen uit Myanmar verblijven in vluchtelingenkampen in de grensstreek. De regering weigert hen te registreren. In december 2002 verklaarde de nieuw aangestelde veiligheidschef dat asielzoekers zouden gedwongen worden om naar hun land terug te keren.

Sinds 1 februari 2003 heeft Thailand de strijd tegen de drugshandel opgedreven. Vooral de handel in uit Myanmar ingevoerde amfetamines wordt gevisseerd. Mensenrechtengroepen en het Hoog Commissariaat voor de mensenrechten van de Verenigde Naties zijn evenwel kritisch over de manier waarop die strijd gevoerd wordt. De politie zou zich schuldig maken aan buitensporig geweld en buitenrechtelijke executies.

Samenwerking met Vlaanderen en België

Thailand is een prioritair land voor Vlaanderen op het vlak van investeringen.

De Vlaamse uitvoer naar Thailand evolueerde van 391,31 miljoen euro in 1999 over 482,59 miljoen euro in 2000 tot 513,65 miljoen euro in 2001. Tijdens de eerste 9 maanden van 2002 werd voor 401,08 miljoen euro uitgevoerd naar Thailand dat daarmee de 33ste Vlaamse partner was (cijfers Export Vlaanderen).

De voornaamste uitvoerproducten zijn diamanten, machines en mechanische werktuigen, gietijzer, ijzer en staal, organische chemische stoffen en kunststof en toepassingen.

Buitenlands beleid

Thailand is lid van de Verenigde Naties, de Economische Samenwerking van Azië en het gebied van de Stille Oceaan (APEC) en van de Associatie van Zuid-Oost-Aziatische Staten (ASEAN). In februari 2001 braken zware gevechten uit met Birmaanse eenheden in het grensgebied tussen beide landen. Begin 2003 waren er problemen met Cambodja.

I.3. Ontstaan van de overeenkomst

Op 19 maart 1986 werd in Bangkok een akkoord inzake promotie en bescherming van investeringen ondertekend tussen de BLEU en Thailand. Het werd evenwel niet geratificeerd noch door de BLEU, noch door Thailand als gevolg van OESO-onderhandelingen over een multilateraal investeringsverdrag en de lang uitgesponnen wetgevende activiteiten op het vlak van buitenlandse investeringen in Thailand zelf die recent hebben geleid tot een nieuwe en strakkere reglementering terzake.

In Thailand werden reeds een honderdtal Belgische joint ventures opgericht. De noodzaak tot nieuwe onderhandelingen drong zich bijgevolg op. Thailand is trouwens reeds jaren een prioritair land voor het sluiten van investeringsverdragen. Het duurde zeer lang vooraleer de Thais bereid waren om nieuwe onderhandelingen te openen. Door het toenemend belang van BLEU-investeringen in Thailand was de BLEU veel meer dan Thailand vragende partij.

De onderhandelingen vonden plaats van 22 tot 24 januari 2001 in Bangkok. Ze werden succesvol afgerond met de parafering van de verdragstekst op 24 januari 2001.

De overeenkomst werd opgemaakt in het Nederlands, het Frans, het Thais en het Engels. De Engelse versie is doorslaggevend bij een geschil over de interpretatie van de overeenkomst.

II. SPECIFIEKE BESPREKING VAN DE OVEREENKOMST

II.1. Inhoud van de overeenkomst

Er werd niet onderhandeld op basis van de BLEU-typetekst maar wel op basis van een tekst die voor een groot deel geïnspireerd was door het investeringsverdrag tussen Thailand en Zweden dat in februari 2000 werd geparafeerd en dat intussen door

Thailand zelf als de standaard wordt aanzien voor onderhandelingen over investeringsverdragen met derde landen.

Tijdens de onderhandelingen werd die tekst op een aantal punten geamendeerd.

Er zijn een aantal vormelijke aanpassingen zoals de schikking van de verdragsluitende partijen op de titelbladzijde, artikel 13 (Final provision) en de omschrijving van het territorium van de verdragsluitende partijen (artikel 1, 4).

De definitie "Investeerder" wordt nauwkeurig omschreven, zowel vanuit het oogpunt van directe als van indirecte investeringen, die het BLEU-standpunt ter zake vrijwaren (artikel 1, 1). In artikel 1, 2, wordt de lijst van voorbeelden van investeringen uitgebreid.

In artikel 1, 5, spreekt men over "vrij te gebruiken valuta" omdat die term eerder aan de wensen van de Thais beantwoordt dan "vrijelijk verhandelbare munt".

In artikel 2, 1, b, staat dat de Belgische of Luxemburgse investeerders de schriftelijke toelating van de Thaise overheid moeten hebben om te investeren in Thailand. De BLEU-delegatie heeft verkregen dat de duur tot het bekendmaken van die beslissing wordt beperkt tot maximum 60 dagen met een nieuwe periode van maximaal 60 dagen als het een ingewikkeld investeringsdossier betreft. Die bepaling is als bijlage bij de verdragstekst gevoegd.

In artikel 4, 1, b, over de "Behandeling van investeringen" werd de BLEU-typetekst ingelast. Die tekst is veel explicieter dan de Thaise tekst.

In artikel 5 heeft de BLEU-delegatie naast "onteyning" ook "nationalisatie" in verschillende paragrafen doen opnemen. Ook de BLEU-clausule handelend over gewapend conflict, revolutie enz. komt hier voor.

De Thaise amendering in artikel 8 "excepties" heeft betrekking op Thailand en de relaties met zijn bureaus van de ASEAN.

De bufferclausule "elke Overeenkomstsluitende Partij stemt er onherroepelijk mee in..." tussen het zoeken naar een bilaterale oplossing inzake een geschil en de internationale arbitrage staat in artikel 11, 4 en 5. De draagwijdte van deze clausule wordt evenwel afgezwakt door de interpretatieve bepalingen inzake "geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen" die geformuleerd zijn in artikel

10, dat **in elk geval** een regelgeving oplegt voor de oprichting van een internationaal tribunaal. Op verzoek van de BLEU-delegatie werd § 7 opgenomen waarin op een expliciete wijze wordt verwezen naar de wetgeving die te hanteren is in geval van internationale arbitrage.

Voor de niet aangehaalde artikelen gelden de principes van de BLEU-typetekst. Zij werden soms letterlijk gekopieerd en aanvaard door Thailand.

II.2. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Raad van State

De SERV bracht advies uit op 10 juli 2002. Het Dagelijks Bestuur sluit zich aan bij het ontwerp van decreet.

In zijn advies d.d. 28 april 2003 merkt de Raad van State op dat het Vlaams Parlement ook zijn instemming moet betuigen met het "Bijvoegsel bij artikel 2 (1) (a)". Het ontwerp van decreet werd in die zin aangepast. De Raad van State maakte eveneens een opmerking over het feit dat de overeenkomst de regering van het Koninkrijk Thailand aanduidt als verdragsluitende partij. Volgens de Raad worden verdragen weliswaar gesloten door de bevoegde regeringen maar zij doen dat namens de rechtspersonen waarvan zij de uitvoerende macht zijn of voor wie zij optreden. De Raad van State heeft hier volkomen gelijk. De opeenvolgende Vlaamse ministers bevoegd voor het buitenlands beleid hebben trouwens reeds meerdere keren aan het federale ministerie van Buitenlandse Zaken gevraagd om in de toekomst geen overeenkomsten meer te sluiten met de regering van een bepaald land. Toch is de Vlaamse regering van mening dat hier de officiële terminologie uit de verdragstekst moet gebruikt worden.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

*De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands
Beleid en E-government,*

Patricia CEYSENS

ONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van het koninkrijk Thailand inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 12 juni 2002

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van het koninkrijk Thailand inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 12 juni 2002, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting,

Jaak GABRIELS

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van het koninkrijk Thailand inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen en de bijlage bij artikel 2 (1) (a), ondertekend in Brussel op 12 juni 2002, zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel, 18 juli 2003.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

*De Vlaamse minister van Economie,
Buitenlands Beleid en E-government,*

Patricia CEYSENS
